

تشریح آخرین تمهیدات لازم برای برگزاری جشنواره ۲۹ فیلم فجر

۳۰ استان میزبان سیمرغ

صفحه ۸

پنجمین ۱۲ بهمن ۱۳۹۹ | ۱۷ جمادی‌الثانی ۱۴۴۲ | ۲۱ ژانویه ۲۰۲۱ | سال سی‌دهم | شماره ۲۱۳۶ | صفحه ۸ | ۱۰۰۰ تومان

عیدانه فجر

حسن جلیلی، مدیر گروه تحقیقات تولید واکسن ستاد اجرایی فرمان حضرت امام:

واکسن ایرانی کرونا توانسته با موفقیت و بروس جهش یافته انگلیسی را به طور کامل خنثی کند

تیترهای امروز

گزارش «وطن‌امروز» از اصلی‌ترین مصوبات کمیسیون تلفیق برای اصلاح لایحه بودجه

نجات بودجه توسط مجلس

■ حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی، کاهش حجم صادرات نفت، طراحی بسته‌های حمایتی جدید و شفاف کردن احکام بودجه

صفحه ۳

انتشار یک فیلم از اعتراض شدید مردم بندر امام خمینی^(۱) به اسحاق جهانگیری

فریاد ملت بر سر دولت

صفحه ۲

جیک سالیون، مشاور امنیت ملی بایدن: می‌خواهیم برخی عوامل و محدودیت‌ها را دوباره بر برنامه هسته‌ای ایران اعمال کنیم

بازی با اهرم تحریم

صفحه ۲

چرا دولت جدید آمریکا ناکزیر به تمدید فوری توافق پیمان استارت با روسیه است؟

فسیلی بازمانده از جنگ سرد

صفحه ۷

نگاه

بودجه شلخته و پر مشکل اصلاح می‌شود

اینکه مشکلاتی در تامین و تنظیم منابع بودجه وجود دارد اما آنها منابع را به گونه‌ای دیده‌اند که مجلس را وارد تقابل جدی با بودجه کنند، چرا که آنها بخوبی می‌دانستند نمایندگان زیر بار منابعی که از نظر عملیاتی امکان تحقق آن وجود ندارد، نمی‌روند. یا اینکه نوع قیمت‌گذاری نرخ ارز را به گونه‌ای در نظر گرفته‌اند که مجلس را درگیر سردرگمی برای اصلاح لایحه بودجه کنند.

برای نخستین‌بار است که ۴ نوع قیمت‌گذاری نرخ ارز در لایحه بودجه رخ داده است؛ به طوری که در این لایحه ارز ۴۲۰۰ تومانی، ارز ۱۱۵۰۰ تومانی، ارز ۱۷۵۰۰ تومانی و ارز بازار آزاد که حدود ۲۴ یا ۲۵ هزار تومان است آمده و باید گمت معنای این تعداد نرخ ارز آن است که وقتی مبنای قیمت‌گذاری دولت شفاف نیست، رصد اعتبارات، دریافت و هزینه‌کرد هم شفاف نخواهد بود، لذا به وضوح روشن بود نمایندگان مجلس زیر بار چنین قیمت‌گذاری‌ی در موضوع ارز نخواهند رفت.

قریب به ۸ سال سیاست‌گذاری دولت موجب آن شده ارزش پول ملی بشدت کاهش یابد و به عبارتی سرمایه ملی ما در پی اجزایی دولت در استقراض از صندوق توسعه، خلق پول و قیمت‌گذاری ارز، نابوده شده است.

از نوع شکل دهی به ساختار بودجه مشخص بود دولت به دنبال یک بازی سیاسی برای تقابل با مجلس بوده است و از طرف دیگر به دنبال اینکه خود را منجی اقتصاد کشور معرفی کند و مجلس به عنوان ترمز توسعه و پیشرفت قلمداد شود.

به عنوان مثال در حالی که ۶ ماه قبل همسان‌سازی حقوق بازنشستگان کشوری و لشکری اجرائی شده و به ۹۰ درصد حقوق شافلان ارتقا پیدا کرده است - البته بدون آنکه منابع واقعی برای پرداخت آن وجود داشته باشد-ولی همین همسان‌سازی برای بازنشستگان سازمان تامین اجتماعی که باید اجراشود، حتی به مرحله عملیاتی نرسیده و در نتیجه لایحه بودجه فشار زیادی برای پرداخت بدهی دولت به این سازمان وارد می‌شود و عملا توپ در زمین مجلس می‌افتد تا مجلس در نهایت مجبور شود اشکالی را که درباره همسان‌سازی حقوق بازنشستگان تأمین اجتماعی وجود دارد، ترمیم کند.

لایحه بودجه ۱۴۰۰ از اساس دارای اشکالات متعددی است که یک ماک کار شبانه‌روزی کمیسیون تلفیق منجر به آن شد تا...

ادامه در صفحه ۶

یادداشت

فهم و کشف آن هستند. جالب توجه اینکه، اینقدر مسیر پر از گره و راز و رمز و پیچیدگی است که کشف آن با همه جزئیات تقریباً ناممکن است و به تبع آن، تقلید و کپی‌برداری، معلوم نیست ما را به نتیجه درست و حتی خوبی رهنمون کند. می‌توان گفت جمع اقتضائات یک نفر در یک زمان، ما را به یک راه درست و بهینه رهنمون می‌شود و حالا با تغییر این فرد و متغیرهای زمان و زمانه، شاید راه دیگری، راه درست‌تر باشد.

حال اگر متغیرهای دیگری هم در این میانه باشد، کار بسیی سخت‌تر و تجزیه و تحلیل آن نادقیق‌تر و شاید ناقص‌تر باشد. مثلاً بزرگان دینی که مسیری برای سلوک شخصی دارند، تحفظات ظریف و دقیقی را برای خود معمول و متعین می‌دارند که هر کسی را بدان راه نیست؛ همین سبب بیش از اندازه سخت شدن مسیر کشف می‌شود.

اما می‌توان یک سوی دیگر این ماجرا را دید. کسی که در این مسیر تتبع و تحقیق می‌کند، هر چه پیش می‌رود و هر چه کشف می‌کند، لذت کار برایش افزون می‌شود. دوست دارد بیشتر و بیشتر غور کند و به قیافه‌ی منسجم و منظم از شخصیت مورد تحقیق دست یابد، لذا مسیر کشف، مسیر جذاب و پرهیجانی است و شاید همین است که محقق را با همه دشواری‌ها، باز به خود جلب می‌کند تا از درون آن، دستمایه‌ای برای زیست بهتر به جهان و جهانیان تقدیم کند.

حضرت امام خمینی یکی از این شخصیت‌ها بودند. هم اخلاقی فردی و هم سلوک اجتماعی ایشان، زمینه‌ساز حرکتی عظیم در دنیای معاصر شده و خود به عنوان نقطه عطفی بزرگ، سرمنشأ بسیاری از تغییر نگاه‌ها و تطور رویکردها در افراد و جوامع شده است. هم زمانه امام پر از رویداد و واقعه بوده است و هم شخص شخصیت امام پر از ظرفیت‌کاری‌ها، تربیت و ساخته شده بودند. هم با مرتب‌ی شایسته‌ای سروکار داریم و هم با مرتبی کارداران و کاربلدی. هم با مرجعی نمونه و الگو مواجهیم و هم با راهبری سیاست‌دان و زمان‌شناس، هم با حکیمی مثاله رو در رو هستیم و هم با زعمی دنیادیده و وسط میدان. از این نقطه‌های آغاز و نقطه‌های عطف پرداخته می‌شود که مرتبه «هام تحول» رسیده‌اند. در این نوشتار به برخی از این نقطه‌های آغاز و نقطه‌های عطف پرداخته می‌شود.

۱-فهم جهانی

زندگی امام از بدو تولد، با درگیری پدر و خاندان پدری با متجاوزان به حقوق مردم، زمین‌خواران و غاصبان گره خورده است. در همین مسیر، ایشان خیلی زود از

روزنامه صبح ایران

VATANEMROOZ.IR

وطن امروز

۱۸۲۲ سال و ۹۸ روز گذشت |

امام خمینی^(۱) و حضرت آیت‌الله‌ خامن‌ای در ۴۲ سال گذشته چگونه از سرحدات و مبانی انقلاب اسلامی در مقابل اسلام آمریکایی محافظت کردند

مقابله با تاجر و التقاط

صفحه ۵

سازو زورود امام خمینی به مین اسلامیی و آغاز ایام‌الله دهه فجر را شادباش می‌گوییم

آغاز مذاکرات وزارت بهداشت

سوئیس با ایران برای خرید

واکسن ایرانی کرونا

صفحه ۴

بذره‌ای تحول در ضمیر امام

| دکتر مصباح‌الهدی باقری^{*} |

آن در قالب علم اصول، بی‌جواب و پاسخ‌نوده است. به این واقعه درباره حلیت بازی شطرنج توسط حضرت امام در ۲ سال مانده به رحلت ایشان نگاه کنید: از امام استفتا شد اگر شطرنج، آلت قمار بودن خود را به طور کلی از دست داده باشد و تنها به‌عنوان یک ورزش فکری از آن استفاده شود، بازی با آن چه صورتی دارد؟ امام فتوا دادند: بر فرض مذکور اگر برد و باختی در بین نباشد، اشکال ندارد. یکی از شاگردان امام در مقام اشکال به این فتوا طی نامه‌ای اینگونه می‌نویسد:

«سائل محترم از کجا ادعا می‌کند که امروز شطرنج آلت قمار بودن خود را به کلی از دست داده و تنها ورزش فکری شده است؟ در روایت معتبره از سکنونی از حضرت صادق علیه‌السلام آمده است: قال علیه‌السلام: قال رسول الله صلی‌الله‌ عنی الزرفن و العزمار و عنی الکبریات و الکبرات و قال علیه‌السلام: نهی رسول الله صلی‌الله عن اللب بالشطرنج و الزور... هر ۲ دلیل اطلاق دارد. بنابراین استفاده می‌کنیم بازی با شطرنج حرام است چه آلت قمار را از دست بدهد یا نه و دعوی انصاف، منشأ صحیحی می‌خواهد که به نظر نمی‌رسد و آنچه ممکن است گفته شود، مثل غلبه یا آلیت، در آن زمان منشأ صحیحی ندارد و در خود فقص کرده و حجتی برخلاف اطلاق مزبور نیافتیم». (نشریه پاسدار اسلام، سال هفتم، شماره۸۲، صفحه ۱۰)

حضرت امام(ره) در پاسخ این نامه، به عدم توجه به زمان و مکان و جمود بر نصوص و لوازم آن به‌طور کلی اشاره کرده و توجه می‌دهند که جمود بر نصوص بدون توجه به زمان و مکان، چه بسا مناسبات تمدن جدید را در هم بشکنند و مردم را به دوران‌های قدیم بازگرداند. ایشان پاسخ دادند: «بنا بر نوشته جنابعالی او جمود بر نصوص آژکات، تنها برای مصارف فقرا و سایر اموری که ذکرش رفته است و اکنون که مصارف به صدها مقابل آن رسیده است، راهی نیست و رهان در سبق و رمایه مختص به تیر و کمان و اسب‌دوانی و امثال آن که در جنگ‌های سابق به کار گرفته می‌شده است و امروز هم تنها در همان موارد درست است، و انفال که بر شیعیان تحلیل شده‌است، امروز هم شیعیان می‌توانند بدون هیچ مانعی با ماشین‌های کنذایی جنگل‌ها را از بین ببرند و آنچه را باعث حفظ و سلامت محیط‌زیست است، نابود کنند و جان میلیون‌ها انسان را به خطر بیندازند و هیچ‌کس هم حق نداشته باشد مانع آنها باشد، منازل و مساجدی که در خیابان‌کشی‌ها برای معضل ترافیک و حفظ جان هزاران نفر مورد احتیاج است، نباید تخریب گردد و امثال آن را و بالجمله آنگونه که جنابعالی از اخبار و روایات برداشت دارید، تمدن جدید به کلی باید از بین برود و مردم کوخ‌نشین بوده و یا برای همیشه در صحراها زندگی کنند.»

نگاه امام یک نگاه کاملاً منضبط و به دور از افراط و تفریط‌های مرسوم است. نه آنقدر در لایه تاجر می‌ماند که هر گونه امروزنگری دچار ابهام و ابهام شود و بدون جواب بماند و نه آنقدر بی‌منا حرکت می‌کند که استنباطات شرعی‌ه که موجبات حجت فقهی را فراهم می‌آورد، مطرود و غایب باشد. این نگاه با اصل

و ریشه، مسقط‌الرأسش همان فقا‌هت سنتی است که برای پاسخگویی مستحدثات، نه تنها عاجز نیست، بلکه موجبات صواب‌اندیشی دینی بر پایه حکمکات را فراهم آورده و منطق احکام اولیه و ثانویه را در بزنگاه بن‌بست‌ها عرضه می‌کند.

۳- فهم جهان‌وطنی (مدنی)

نگاه امام به مسائل و موضوعات، نگاه معاصر بود. شاید مهم‌ترین تمایز امام با فضای غالب مدارس و حوزه‌های علمیه این بود که کاملاً جهان‌وطنی زندگی می‌کردند. خود را در چار‌چوب‌های بسته ندیدند و تلاش کردند عرصه نیازشناسی و پاسخگویی را منحصر در یک فرد شیعه مذهب نکنند، بلکه با احاطه بر امروز دنیا، نقشه رسیدن به کمال انسانی، اجتماعی و جهانی را از مختصات انسان امروزی شروع کرده و با اشرف بر ضرورت‌ها و الزامات، راه درست و نجات‌بخش را در قالب مفاهیم، گزاره‌های راهنما، اصول و سیاست‌هایی (به نسبت موقعیتی که در عرصه جامعه یا حکمرانی داشتند) برای جامعه انسانی تجویز کنند.

این منظر ژرف و بلند سبب شد امام همیشه چندین گام از همه معاصران خود جلوتر باشند و هیچ‌گاه در چنبره نگاه‌های فرمال یا نظریات نخبه‌اسیر نشوند. شاید هر قدر شما انسان مجاهدی باشید اما نتوانید جهان‌بینی صحیح و شناخت درست را در اختیار پیروان قرار دهید، خیلی زود دچار ورشکستگی شده و نظریات شما به رکود برود. وقتی امام مفهوم کوخ‌نشینی و کاخ‌نشینی یا بسج جهانی مستضعفین یا اسلام ناب و اسلام آمریکایی را طرح می‌کردند، هیچ‌گاه مرزهای جغرافیایی، این اندیشه زلال را محدود نمی‌کرد. در این جملات خیره شوید: «امروز جهان تشنه فرهنگ اسلام ناب محمدی است و مسلمانان، در یک تشکیلات بزرگ اسلامی، رونق و زرق و برق کاخ‌های سفید و سرخ را از بین خواهند برد. امروز خمینی آغوش و سینه خویش را برای تیرهای بلا و حوادث سخت و برابر همه توپ‌ها و موشک‌های دشمنان باز کرده است و همچون همه عاشقان شهادت برای درک شهادت، روزشماری می‌کند. جنگ، جنگ عقیده است و جغرافیا و مرز نمی‌شناسد و ما باید در جنگ اعتقادی‌مان، بسج بزرگ سربازان اسلام را در جهان به راه اندازیم.»

این جملات در عین اینکه کاملاً آرمان‌گرایانه است ولی پر از مفاهیم ژرف است. هم توحیدی است، هم سلوکی را نشانه‌گذاری می‌کند، هم تشکیلاتی است و هم بدون مرز جغرافیایی و در واحد انسانی است. این نگاه امام را نه تنها عارفی سالاک، بلکه مجاهدی خستگی‌ناپذیر و مهم‌تر از آن ایدئولوگی جهان‌شناس و بالاتر از آن، راهبر و فرماندهی مشرف به نیازها و کمال انسانی معرفی می‌کند.

باز هم با شهید شیرین کلامش همراه شوید:

«این وظیفه اولیه ما و انقلاب اسلامی ماست که در سراسر جهان صدا زنیم که ای خواب‌رفنگان! ای غفلت‌زدگان! بیدار شوید و به اطراف خود نگاه کنید که در کنار لانه‌های گرگ منزل گرفته‌اید. برخیزید که اینجا جای خواب نیست... راستی اگر بسج جهانی مسلمین

تشکیل شده بود، کسی جرأت این همه جسارت و شرات را برافزندان رسول‌الله صلی‌الله علیه داشت؟» اسام، خمینی بودند و خمینی ماندند اما افق جهانی‌شان به خمینی بودن‌شان اعتباری بخشید که تا دنیا دیاست اسم و رسم خمینی در هر قیام و انقلابی که علیه ظلم برپا می‌شود، دیده می‌شود. ایشان روح‌الله بودند و روح زنده‌ای بخشیدند به حرکت‌ها و نهضت‌ها و قیام‌ها و انقلاب‌ها.

۴- فهم چندلایه (راهبردی)

امام، ذهنی چندلایه داشتند. هم در مسیر سلوک و عرفان نظری و عملی، درس آموخته و مربی شده بودند، هم در فلسفه به غایت‌المنتهایی دست یافته بودند، هم فقیه‌ی متبحر بودند و پیشرو، هم ادیبی بودند کارآموده و هم آشنای به موضوع تشکیلات و تعاملات و ترابطات همه اینها، اسام را در تلاقی بی‌نظیری در چند راهه و شناخت حکمرانی جهانی معاصر همراه بود. آن مبنا و این معرفت، ایشان را به انسانی ذوب‌عاد و البته ذوفنون تبدیل کرده بود که در هر حادثه و واقعه‌ای، از گنجینه خرد و درایت خویش که برگرفته از سرشته‌های معرفت ناب توحیدی و فهم معادلات قدرت در دنیای معاصر بود، به تصمیم می‌رسیدند. این همانی بود که امام نام درست «تکلیف» بر آن نهادند و تکلیف‌گرایی را به معنای توجه به عمل و حرکت به سوی آن، با انگیزه انجام اوامر خدای متعال و کسب رضایت او پیگیری کردند. از این جهت تکلیف‌گرایی خود عمل خاصی نیست، بلکه روش خاصی در انجام عمل است.

لذا امام در اتخاذ هر تصمیمی علاوه بر لحاظ شرایط بیرونی، به اقتضائات درونی هم ملتفت بودند و همه این سیر و شناخت را معطوف به رضایت حق تعالی و انجام تکلیف می‌دانستند. لذا زندگی امام، پر از تلاقی‌ها، تزامن‌ها و تعارض‌ها بوده و برای رسیدن به فرمول درست، چاره‌ای نبوده مگر اینکه با یک نگاه جامع، مساله‌ها شناسایی شده، اولویت‌بندی شده، تجزیه و تحلیل شده، سناریوهای مختلف حل و کشف شده و بدین طریق به دنبال بهترین گزینه ممکن بوده‌اند. این ذهن چندلایه که قدرت حل‌اجی بالایی نسبت به موضوعات پیدا کرده است، ظرفیت و زمینه خوبی برای حرکت در مسیر بهبود، پیشرفت و تعالی ایجاد می‌کند. ضمن اینکه این مزیت ممتاز، قابلیت دارد خود را در جایگاه راهبری یک حرکت پیش‌رونده نشان دهد. شاید مهم‌ترین هنر امام این بود که در مینا استوار می‌شد اما نمی‌ماند و تا رسیدن به مسیر سیر حرکت و نقشه راه، ادامه طریق می‌داد. از وحی و سیره با لحاظ حیثیت‌های فقه و شرع، به حکم و تصمیم و فتوای‌می‌رسید.

در قضیه شکست اعتصاب در عصر ۲۱ بهمن ۱۳۵۷، در برخورد با منافقین، در ادامه جنگ بعد از فتح خرمشهر، در قبول قطعنامه ۹۸، در ایده راهیمیایی برات از مشرکین، در برکناری آیت‌الله منتظری از قائم‌مقامی رهبری، در تأسیس نهادهای انقلابی و... همه و همه رشحاتی از بویایی، فکر چندلایه، اندیشه راهبردی با مبنای تکلیف‌گرایی شرعی و راهبری معاصر مدنی و جهانی به صورت برجسته دیده می‌شود. به حکم ارتداد سلمان رشدی توجه کنید:

ادامه در صفحه ۶